

NOTA INFORMATIVĂ

la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aplicația guvernamentală integrată a serviciilor electronice EVO

1. Denumirea autorului proiectului

Proiectul hotărârii Guvernului este elaborat de către Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, cu suportul Instituției publice „Agenția de Guvernare Electronică”.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărite

Proiectul a fost elaborat în vederea executării activității 2.4. din Strategia de reformă a administrației publice din Republica Moldova pentru anii 2023-2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 126/2023, a acțiunii 4.2.8 din Programul pentru implementarea Strategiei de Reformă a Administrației Publice pentru anii 2023-2026, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 352/2023 și a acțiunii 1.20 din Planul de acțiuni al Guvernului pentru anul 2023, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 90/2023 prin care se impune dezvoltarea aplicației mobile guvernamentale integrate a serviciilor electronice.

Astăzi oamenii trăiesc într-o lume în schimbare rapidă, în care fluxul de informații, idei și cunoștințe de pe tot globul are un impact profund asupra modului în care funcționează lumea. Guvernele din întreaga lume se confruntă cu provocarea acestei transformări și cu nevoia de a reinventa sistemele publice pentru a furniza servicii, informații și cunoștințe eficiente și rentabile prin tehnologiile informației și comunicațiilor.

Una din marile provocări legate de implementarea unei agende de e-Guvernare și dezvoltare a serviciilor publice electronice o constituie asigurarea accesului larg al cetățenilor la soluțiile digitale dezvoltate. O listă lungă de obstacole, precum lipsa de conectivitate, accesul redus la dispozitive conectate la rețele de comunicații și nivelul scăzut de alfabetizare digitală constituie un impediment pentru multe din țările implicate în digitalizarea serviciilor publice.

O soluție viabilă pentru atenuarea problematicii respective o reprezintă utilizarea tehnologiilor mobile în procesul prestării serviciilor publice. Adoptarea tehnologiilor mobile pentru a sprijini îmbunătățirea calității și accesibilității serviciilor publice, poate contribui la îmbunătățirea performanțelor guvernamentale și la consolidarea binelui public.

Creșterea accesibilității și adaptabilității dispozitivelor inteligente (telefoane sau tablete), precum și milioanele de abonamente de telefonie și internet mobil, constituie un argument important pentru a implementa condițiile necesare utilizării telefonului mobil în procesele de obținere a serviciilor publice și de interacțiune cu autoritățile publice. Astăzi, dispozitivele inteligente nu sunt folosite doar ca instrument de comunicare pentru a comunica instantaneu sau a transmite și a primi mesaje text și vocale. În ultimii ani telefonul mobil este utilizat intens ca un canal de

livrare pentru diferite tipuri de servicii, iar acum oricine poate transfera bani dintr-un cont bancar în altul prin intermediul telefoanelor sale mobile sau accesa diverse servicii electronice publice sau private. Posibilitățile extinse de conexiune, prețul relativ accesibil și simplitatea utilizării dispozitivelor inteligente în raport cu alte dispozitive electronice, fac din acestea cea mai puternică tehnologie pentru a elimina decalajul digital dintre cetățenii din zonele urbane și cetățenii din zonele rurale, dintre tineri și cei în vârstă, dintre utilizatorii avansați ai tehnologiilor moderne și începători, etc. Omniprezența și potențialul acestor dispozitive mobile impune utilizarea acestora și în domeniul prestării serviciilor publice și interacțiunii cu autoritățile publice, în acest mod, acestea urmând a fi disponibile „oricând” și „oriunde”.

Trecerea rapidă de la accesul la internet prin intermediul dispozitivelor de tip desktop la serviciile mobile utilizând dispozitive mobile (excluzând tabletele) au reprezentat mai mult de jumătate din traficul global de site-uri web din 2020 și acum generează aproape 60% din traficul total– duce e-guvernarea la următorul nivel.

Astfel, extinderea e-guvernării la platformele mobile, precum și utilizarea strategică a serviciilor și aplicațiilor guvernamentale mobile, care sunt accesibile doar utilizând dispozitivele mobile și infrastructura de internet fără fir, vor contribui semnificativ la sporirea accesibilității și calității serviciilor publice.

Guvernul recunoaște că trebuie să faciliteze dezvoltarea rapidă a infrastructurii de interconectivitate a țării și digitalizarea pentru a stimula economia și a lupta împotriva corupției. Guvernul are în vedere utilizarea digitalizării și a aplicațiilor disponibile pentru a simplifica tranzacțiile, reduce costurile acestora, a minimiza corupția și alte abuzuri. Statul digital trebuie să fie acolo unde se află oamenii, iar astăzi principalul mijloc de comunicare pentru mulți oameni este smartphone-ul.

În acest context, Guvernul Republicii Moldova cu sprijinul partenerilor de dezvoltare implementează o serie politici pentru a stimula utilizarea serviciilor electronice, transformarea digitală a sectorului public, digitalizarea economiei Republicii Moldova, dezvoltarea comerțului electronic etc. Au întreprins un șir de măsuri în direcția respectivă și drept urmare au fost adoptate o serie de acte normative care permit sau impun obligații de digitalizare a mai multor procese care, puteau fi implementate doar cu prezență fizică sau în baza unor documente pe suport material. În context sunt de menționat: Legea nr.175/2021 pentru modificarea unor acte normative (denumită Pachetul Digitalizare 1.0), Legea nr.234/2021 cu privire la serviciile publice, Legea nr. 80/2022 cu privire la modificarea unor acte normative (digitalizarea extraselor din registrele de stat), Legea nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere etc.

Actele normative enunțate au rolul de a reglementa și facilita digitalizarea diferitor procese tradiționale, cum ar fi identificarea unei persoane, inițierea afacerii, încheierea contractelor, furnizarea informațiilor din registre de stat și altele, prin utilizarea mijloacelor electronice și utilizarea identității electronice, asigurarea interacțiunii între autoritățile publice/organizațiile private și persoane fizice/ juridice

fără prezența fizică și/sau necesitatea prezentării documentelor/actelor pe suport material etc.

De asemenea, Guvernul în următoarea perioadă urmează să aprobe și propună Parlamentului spre adoptare proiectul legii pentru modificarea unor acte normative (stimularea dezvoltării și utilizării serviciilor electronice) număr unic: 313/MDED/AGE/2023, printre obiectivele căreia se regăsesc revizuirea modului de interacțiune existent între beneficiarii și prestatorii de servicii publice, cu mutarea accentelor de la interacțiunile tradiționale (pe suport de hârtie) la cele prin mijloace electronice, în vederea sporirii accesibilității la unele servicii publice (obținerea buletinelor de identitate, permiselor de conducere și certificatelor de înmatriculare; înmatricularea curentă a mijloacelor de transport; înregistrarea contractelor de vânzare-cumpărare și a altor documente conexe bunurilor imobile etc.). Modificările propuse au scopul de a reglementa buletinul de identitate digital, permisul de conducere digital, certificatul de înmatriculare digital, precum și unele elemente privind generarea și utilizarea acestora. Astfel, documentele respective în format digital se propun a fi generate și utilizate prin intermediul unei aplicații guvernamentale integrate a serviciilor electronice EVO.

Implementarea aplicației guvernamentale integrate a serviciilor electronice EVO aduce multiple avantaje, incluzând creșterea securității, convenienței și eficienței serviciilor, reducerea riscurilor de fraudă și respectarea reglementărilor legale. Aceasta reprezintă o evoluție semnificativă în direcția tehnologiilor moderne și a unei societăți digitale, în care accesul la servicii și informații se realizează în mod sigur și eficient. Implementarea aplicației mobile semnifică un pas semnificativ către digitalizarea serviciilor guvernamentale și atingerea obiectivelor guvernamentale în materie de sporire a accesibilității acestora. Aplicația demonstrează angajamentul guvernului de a eficientiza procesele, de a reduce corupția și de a spori transparența și are menirea de a produce schimbări transformaționale a modului în care cetățenii interacționează cu guvernul, îmbunătățind în cele din urmă furnizarea generală a serviciilor publice.

Implementarea aplicației mobile va genera următoarele beneficii:

1. Accesibilitate îmbunătățită: aplicația mobilă permite cetățenilor să acceseze convenabil serviciile guvernamentale de oriunde și în orice moment. Acest lucru elimină nevoia de vizite fizice la oficiile autorităților publice, asigurând un acces facil la servicii în special pentru persoane cu dizabilități, persoanele în vârstă și diaspora.

2. Procese simplificate: aplicația consolidează diverse servicii electronice într-o singură platformă integrată, standardizând experiența utilizatorului și facilitând navigarea utilizatorilor. Economisește timp și efort în accesarea diferitelor servicii.

3. Eficiență sporită: prin consolidarea fluxurilor de informații, aplicația permite livrarea și accesul mai eficient la servicii și date publice, reducând astfel costurile inutile atât pentru prestatorii de servicii, cât și pentru beneficiari.

4. Securitate și confidențialitate îmbunătățite: aplicația va include măsuri de securitate robuste, inclusiv autentificare sigură, criptare a datelor și controale stricte de acces, asigurând astfel confidențialitatea și securitatea datelor cetățenilor.

5. Utilizabilitate mai mare: Designul aplicației se va concentra pe ușurința în utilizare și accesibilitate, oferind interfețe intuitive și navigare simplă, făcând-o ușor de utilizat pentru cetățenii de toate nivelurile de abilități tehnice.

6. O mai bună integrare: aplicația va fi integrată cu alte sisteme sau servicii guvernamentale, asigurând acces stabil și fiabil la diferite servicii.

7. Promovarea transformării digitale: implementarea aplicației se aliniază cu obiectivele guvernamentale de transformare digitală, promovând în continuare digitalizarea și accesibilitatea online.

8. Dezvoltarea serviciilor publice mobile: Odată cu tendința de creștere a utilizării internetului mobil și preferința pentru accesul la telefonul mobil față de accesul la computer, aplicația răspunde cererii tot mai mari de servicii accesibile pe mobil.

9. O implicare mai mare: aplicația ar putea duce la un angajament sporit al cetățenilor și al mediului de afaceri cu instituțiile publice, consolidând procesul democratic.

10. Incluziune îmbunătățită a diasporei: Disponibilitatea serviciilor digitale ar putea contribui, de asemenea, la o mai bună integrare a diasporei în viața socio-economică a țării.

11. Comoditatea accesului la servicii: prin prioritizarea serviciilor esențiale, cum ar fi identificarea personală, serviciile publice sau serviciile de asistență medicală, aplicația facilitează accesul cetățenilor la serviciile utilizate frecvent.

12. Percepție publică îmbunătățită: cu o eficiență îmbunătățită și furnizare de servicii, aplicația poate contribui la sporirea încrederii publicului în guvern și în serviciile sale.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul nu conține norme de armonizare a legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul cuprinde reglementări care au ca obiectiv instituirea aplicației guvernamentale integrate a serviciilor electronice EVO, aprobarea Conceptului aplicației sau desemnarea posesorului. Proiectul descrie unele măsuri organizatorice și interacțiunea cu alte sisteme informaționale de stat etc.

5. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea aplicației guvernamentale integrate a serviciilor electronice (EVO), se va realiza cu suportul Proiectului Tehnologiile Viitorului finanțat de Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID), Suedia și Marea Britanie, costul estimat fiind de aproximativ 3,5 mln lei.

Costurile anuale pentru administrarea și dezvoltarea aplicației guvernamentale integrate a serviciilor electronice (EVO) vor fi evaluate de către Instituția publică

„Agenția de Guvernare Electronică” în conformitate cu prevederile Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014, va prevedea alocarea în Legea bugetului de stat pentru anul corespunzător a mijloacelor financiare necesare.

La dezvoltarea aplicației guvernamentale integrate a serviciilor electronice (EVO) se va ține cont de arhitectura tehnologică existentă și economiile ce pot fi generate prin găzduirea soluției pe platforma tehnologică guvernamentală comună (MCloud) și integrarea acesteia cu sistemele informaționale partajate relevante - MPass, MSign, MLog, etc.).

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Proiectul de hotărâre a Guvernului se integrează organic în cadrul normativ în vigoare și se întemeiază pe competențele Guvernului stabilite în art.22 din Legea nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În conformitate cu procedurile stabilite pentru transparența în procesul decizional și în vederea elaborării actelor normative, proiectul și nota informativă vor fi plasate, pentru inițierea procedurii de avizare/expertizare și consultare publică, pe pagina web oficială a Ministerului Dezvoltării Economice și Digitalizării (mded.gov.md), rubrica Transparența/Anunțuri privind consultările publice, precum și pe portalul guvernamental (particip.gov.md).

8. Constatările expertizei de compatibilitate

Proiectul nu este elaborat în scopul armonizării legislației naționale cu legislația UE, exceptându-se astfel de la efectuarea expertizei de compatibilitate.

9. Constatările expertizei juridice

Informația referitoare la concluziile expertizei privind compatibilitatea proiectului de hotărâre cu alte acte normative în vigoare, precum și respectarea normelor de tehnică legislativă va fi inclusă după recepționarea expertizei juridice.

10. Constatările expertizei anticorupție

Informația privind rezultatele expertizei anticorupție va fi inclusă după recepționarea raportului de expertiză anticorupție.

11. Constatările altor expertize

Proiectul nu cade sub incidența altor expertize necesare de a fi efectuate în condițiile Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, dat fiind faptul că nu reglementează activitatea de întreprinzător, nu conține reglementări cu impact asupra bugetului public național sau a unor componente din cadrul acestuia și nu prevede reorganizări și reforme structurale sau instituționale ale autorităților ori ale instituțiilor publice. Prin urmare, proiectul nu cade sub incidența Metodologiei de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.23/2019.